

## Jesenný seminár v Komárne



*Slovenská únia židovskej mládeže usporiadala v Komárne jesenný seminár – (strana 3.)*

## Pozvánka na Chanuku

ŽNO v Komárne týmto pozýva všetkých záujemcov na stretnutie pri príležitosti sviatku Chanuka, ktoré sa uskutoční **v nedeľu 21. decembra 2014 o 14.30 hod.** vo veľkej sále Dôstojníckeho pavilónu. S novým programom vystúpi Pressburger Klezmer Band. Koncert je realizovaný s finančnou podporou Úradu vlády SR, program Kultúra národnostných menšín 2014. Slávnostné zapálenie chanukových sviečok vykoná Mihály Riszovannij. Oslavujme spoločne sviatok svetiel! ■

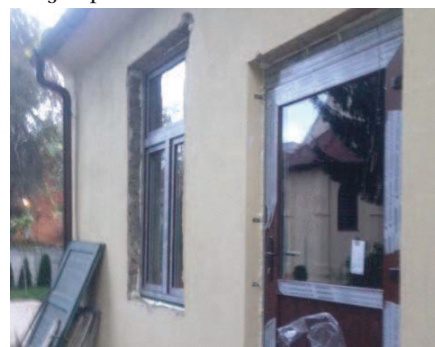


## Blahoželáme novému primátorovi mesta Komárno

Naša ŽNO zaslala blahoprajný list pánu László Studenbekovi pri príležitosti jeho zvolenia za primátora mesta. V uplynulých rokoch sme spoločne organizovali celý rad koncertov a výstav. Veríme, že aj v budúcnosti budeme môcť úspešne spolupracovať! ■

## Pokračujeme v rekonštrukcii Menházu

V prebehu mesiaca november sme vymenili okná a dvere v byte vo dvore, kde voľakedy bývala pani Hajnalka Messingerová. Obnovili sme aj vchod do mikve na Ulici Eötvösa č. 9. V rekonštrukčných prácach na obidvoch nehnuteľnostiach budeme na jar pokračovať. ■



## Chanuka

V tomto roku sa Chanuka začne zapálením prvej sviečky večer 16. decembra. Poslednú sviečku zapálime 24. decembra večer. Ak potrebujete chanukové sviečky, prihláste sa na sekretariáte. Hag sameach! ■

## Tryzna v roku 2015

Touto cestou oznamujeme záujemcom, že spomienka na martýrov sa v Komárne uskutoční v nedeľu 14. júna 2015. ■



# Blahoželáme Emese Számadó

Riaditeľka Múzea Gy. Klapku v Komárome, pani Emese Számadó, obdržala regionálnu cenu Prima. V mene našej ŽNO jej gratulujeme a prajeme ďalšie úspechy v práci! ■

## Úspešné tendre

O päť sme boli úspešní. Získali sme finančné prostriedky od Ústavu Balassiho (Balassi Intézet). Zanedlho začneme vzdelávací program pre tých žiakov, ktorí sa chcú zahĺbiť do výskumu života Židov v Komárne. Výzvu zverejníme v decembrovom čísle. ■

## Dostupný je film Petra Scheinera

Film o našej ŽNO - Naivné sny od Petra Scheinera si môžete stiahnuť z nasledujúcej adresy: <http://www.artfilm.ch/naive-traeume> v slovenskej, nemeckej a anglickej verzii. Film bude zanedlho stále dostupný aj v Menháze. ■

## Kóšer pečivo

Kóšer pečivá z pekárne ([www.koserpekseg.hu](http://www.koserpekseg.hu)) si môžete objednať na nasledujúci **piatok, 19. decembra**. Objednávky odovzdajte najneskôr do stredy popoludnia na adrese [kile@menhaz.sk](mailto:kile@menhaz.sk), alebo na tel. čísle 7731-224. Pečivo si môžete prevziať v piatok poobede v Menháze. ■



## Žiadame Vašu podporu

### Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

### Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo  
10103804/5200- OTP Slovakia

### Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX  
Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK5252000000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX  
Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

## Krátke správy

☆ ŽNO, Spravodajcu a klub Šalom podporili: Roland Lanz (Sládkovičovo), ŽNO Rimavská Sobota a ďalší, ktorí si priali zostať v anonymite! Ďakujeme!

☆ Do našej knižnice pribudli ďalšie knihy, čakáme na čitateľov.

☆ Dokončili sa jesenné práce na cintoríne. Prosíme vás, ak máte možnosť, podporte údržbu cintorína!

☆ V novembri sa dokončili práce na maďarskom preklade knihy bývalého hlavného rabína mesta Komárno dr. Ármina Schnitzera Židovské kultúrne obrazy z môjho života. Kniha vyjde v slovenskom a maďarskom jazyku v roku 2015.

☆ V októbri a v novembri mnohí navštívili Menház a synagógu. Aj naďalej s radosťou uvítame návštevníkov!



## Oprava

Fotografie z výletu do Budapešti, uverejnené v našom septembrovom čísle, sú dielom Ferdinanda Grassla. V septembrovom čísle sme uverejnili fotografie Ilony L. Juhász o otvorení výstavy v Múzeu Gy. Klapku. Ospravedlňujeme sa, že sme neuviedli mená autorov! Ďakujeme im za ich prácu! ■



## Spomienka

Je to už desať rokov, čo 17. novembra v ranných hodinách prišla tragická správa zo Švajčiarska, že nás nečakane opustil náš milovaný strýko Alexander (Šani) Pasternák, ktorý podporoval ŽNO v Komárne a bol pravidelným čitateľom Spravodajcu.

Predchádzajúci večer, po tom čo obdržal najnovšie číslo časopisu, sme sa s ním ešte rozprávali. Na druhý deň, keď sme prišli na pohreb, na stole jeho bytu ležalo najnovšie číslo Spravodajcu. Opustil nás bez rozlúčky, už sa nedožil rekonštrukcie synagógy a Menházu, ani obnovy cintorína. Pokiaľ mohol, vždy pomáhal našej komunite. Komárňanskú

kehilu tak spoznávali aj tí, ktorých k mestu na sútoku Dunaja a Váhu nič neviazalo.

Pri každej akcii, usporiadanej v Menháze, mi vždy prebehne hlavou, čo by na to povedal Šani, aké úspešné koncerty, kultúrne alebo cirkevné programy tu poriadame. Po nežnej revolúcii bol u nás mnohokrát a nevynechal ani

jedinú spomienku na martýrov. Keď vstúpim do synagógy, vždy sa zastavím pri jeho pamätnej tabuli, zatvorím oči a počujem, ako vo filme, ktorý natočil jeho priateľ Peter Scheiner, sediac v rodinnej lavici, vymenúva medzi starými múrmi synagógy mená židovských rodín.

Napriek tomu, že už desať rokov nie je medzi nami, v našej organizačnej práci sa ešte vždy opierame o to, čo sme sa od neho naučili. ■

*V mene redaktorov Spravodajcu  
dr. András Paszternák*

## Literárny večer Miriam Neiger Fleischmannovej v Podunajskom múzeu

Dňa 24. októbra 2014 sa v Podunajskom múzeu uskutočnil literárny večer Miriam Neiger Fleischmannovej. Po uvítacích slovách riaditeľa múzea, hovorila kunsthistorička Tímea Szabó Csekei o životnej dráhe autorky. Následne sa etnografička Ilona L. Juhász rozprávala s autorkou o jej poézii, živote v Izraeli, o doktorskej práci. Herečka Xénia Molnár predniesla niekoľko básní zo zbierky Vyhnanstvo z diel Avigdora Hameira a László Ráskaiho. Na záver autorka odpovedala na otázky záujemcov. ■



PZS

## Slovenská únia židovskej mládeže usporiadala v Komárne jesenný seminár

V Komárne prebiehalo od 30. októbra štvordňové stretnutie Slovenskej únie židovskej mládeže. Uvítanie soboty bolo v Menháze, pod vedením rabína Mišu Kapustina. V sobotu poobede navštívili prítomní synagógu a múzeum. Účastníci sa pozitívne vyjadrili o prijatí v Komárne. ■

## Koncert zmiešaného zboru Concordia v synagóge

Vnedeľu 24. októbra sa v Menháze uskutočnil koncert zmiešaného zboru Concordia. Vystúpenie sa uskutočnilo pri príležitosti 70. výročia holokaustu a prednesom Fourt Requiem si spevokol uctil pamiatku martýrov. ■

PZS

# Návšteva členov organizácie The hidden child Slovakia v Komárne

**Jednou z hlavných úloh našej organizácie, ktorá združuje tých, ktorí ako židovské deti prežili holocaust, je spoznávať históriu a kultúru regiónu, v ktorom žijeme.**

Dňa 22. októbra 2014 sme uskutočnili dlho pripravovaný zájazd do Komárna. Ešte pred vstupom do Menházu nás privítal predseda ŽNO Komárno p. Anton Pasternák a pani Juditka Haasová. Po príchode sa nás ujala pani Juditka, ktorá nás oboznámila s programom, ktorý bol pre nás pripravený. Po úvode sme prešli do synagógy, ktorá je situovaná priamo v Menháze. Tu nás pán predseda Anton Pasternák privítal a oboznámil nás s históriou nielen ŽNO, ale v tomto kontexte s históriou celého okolia Komárna. Synagóga je útulná a veľmi pekná. Má zaujímavé riešenie Áron ha kodeš a Almemór. Mnohým z nás sa z tohto krásneho priestoru ani nechcelo vstať a odísť. Takým silným a hlbokým dojmom na nás zapôsobil. Po obede v nedalekej reštaurácii, s ktorým boli všetci spokojní, sme sa presunuli do Podunajského múzea. Zaujali nás aj exponáty zo zbierok prírodovedného múzea, ale zlatým klincom bola výstava na pamiatku 10-ročnej Mariky, ktorú z Komárna deportovali priamo do Osvienčimu. Veľkým prekvapením pre nás bolo, že medzi nás zavítala pani Miriam Neiger Fleischmannová z Izraela. Maliarka, kto-

rá žije a tvorí v Jeruzaleme, nás postupne oboznámila so všetkými exponátmi, ktoré na výstave vytvárajú jeden ucelený komplexný obraz. Silný dojem v nás zanechala okrem iného aj báseň, ktorá v štyroch jazykoch, v hebrejčine, slovenčine, maďarčine a v angličtine bola inštalovaná za sieťou s talisom, ktorý v nás evokuje spomienku na tých našich rodinných príslušníkov, ktorí nemali toľko šťastia ako my, aby prežili, ak sa to dá takto povedať.

Z múzea sme sa v sychravom jesennom mrholení vrátili plní nevšedných dojmov späť do Menházu, aby sme ochutnali zákusky z cukrárne, ktorá tu sídli. Keď sme sa občerstvili a pookriali, naša predsedkyňa Dr. Anita Podhorná sa poďakovala p. A. Pasternákovi a pani Juditke Haasovej za milé prijatie a za organizačne výborne zvládnuté podujatie. Zhodnotili sme, že takéto zájazdy majú vysokú výchovnú a vzdelávaciu hodnotu a sú pre našich členov veľkým prínosom. Preto aj v budúcom období naplánuje výbor našej organizácie podobný kultúrno-historický zájazd. Za všetkých 35 účastníkov sa chcem aj touto cestou poďakovať všetkým, ktorí sa na organizácii tohto zájazdu podieľali. ■

*Ivan Pasternák*

## Sviatok otvorených stánkov v Mosonmagyaróvári

Mosonmagyaróvár bol domovom nezvyčajnej akcie v 4. deň sviatku Sukot. Táto udalosť bola mimoriadna nie iba preto, že už dlhé roky nepostavili stánok v meste, ale aj preto, lebo predseda tamojšej ŽNO László Ligeti a rabín Zoltán Radnóti pozvali na túto udalosť hostí aj z iných miest. Oslavu viedol rabín Zoltán Radnóti. Hovoril o sviatku stánkov, o význame štyroch používaných rastlín a o micvách Sukotu. Následne jeden člen ŽNO z mesta Sopron podal referát o udalostiach usporiadaných pri príležitosti 70. výročia holocaustu, po ňom nasledoval predseda ŽNO zo Szombathelyu,

ktorý hovoril o skúsenostiach z pamätného roku. Predseda ŽNO Antal Pasternák referoval o dnešnom stave v našej ŽNO. Pokračovalo sa pesničkami, ktoré za sprievodu gitary spievalo 60 prítomných. Rabín Zoltán Radnóti hovoril o budovaní komunity, po ňom vystúpil predseda ŽNO z Győru Tibor Villányi s referátom o dnešnom živote a novinkách z ich komunity. Prítomní mali možnosť ochutnať vynikajúce kóšer zákusky a občerstviť sa ovocím. ■

*Dóri Miklós*

## Predstavenie knihy v Zemianskej Olči

Vyšiel prvý zväzok knihy Zuzany S. Kulcsár Doplnky k histórii Zemianskej Olče, ktorá obsahuje aj históriu židovskej komunity. Autorka sa vytrvalou výskumnou prácou dostala do kontaktu s našou ŽNO, my sme zase po odbornej stránke a skromnou finančnou podporou prispeli k vydaniu knihy.

Knihu predstavili v miestnom kostole reformovanej cirkvi

9. novembra. Duchovný Miklós Görözdi privítal zúčastnených a predstavil publikáciu. Prehovoril aj Gyula Hodossy, vedúci vydavateľstva Lilium Aurum. Autorka v priebehu premietania oboznámila prítomných s obsahom druhého zväzku, ktorý bude o miestnych rodinách a bude obsahovať aj bohatý fotografický materiál.

Pri tejto udalosti sa zaplnil kostol, prítomní boli predstavitelia obce a miestnej cirkvi. Podporovatelia, medzi nimi v zastúpení ŽNO Anton Pasternák, prevzali pamätný list. Kniha je k dispozícii v našej knižnici Bélu Spitzera.

Autorke aj touto cestou blahoželáme! ■

